

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра латинської мови та медичної термінології
Навчальний рік 2022 - 2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Рецептура: історія, граматики та особливості виписування лікарських форм»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 228 Педіатрія

Освітньо-професійна програма другого магістерського рівня вищої освіти

Курс 2

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри латинської мови та медичної термінології

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем загальної та передфахової підготовки

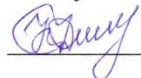
Протокол від

“27” серпня 2021 року № 13

Протокол від

“31” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

Дерев'янченко Н. В.

Голова

проф. Вовк О. Ю.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

- 1) Дерев'янченко Наталя Володимирівна завідувач кафедри кафедри латинської мови та медичної термінології, доцент, канд. філол. наук.
- 2) Лозенко Вікторія Василівна доцент кафедри латинської мови та медичної термінології, канд. філол. наук.
- 3) Перекрест Марина Ігорівна викладач кафедри латинської мови та медичної термінології.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

ПІБ	Посада, вчене звання, науковий ступінь	Професійні інтереси	Контактний телефон	Корпоративна пошта викладача	Консультації	Локація
Дерев'янченко Н.В.	Завідувач кафедри, доцент, канд. філол. н.	Медична термінологія, латинська мова, педагогіка вищої школи, інноваційні технології навчання	+380661 264373	nv.derevianchenko@knu.edu.ua		Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Лозенко В. В.	Доцент, канд. філол. н.	Загальне мовознавство латинська мова, медична термінологія, педагогіка, психологія, зарубіжна література	+380954 513524	vv.lozenko@knu.edu.ua	Очні конс. Вт 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пт 9.00-10.00 (Google meet)	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Литовська О. В.	Доцент, канд. філол. н.	Латинська мова, медична термінологія, етимологія, антична драма	+380504 000924	ov.lytovska@kbu.edu.ua	Очні консультації: чт. 11.00-12.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн консультації: чт. 12.00-13.00 (Google meet)	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Дюрба Д. В.	Доцент, канд. філол. н.	Латинська мова, медична термінологія, давньогрецька мова, педагогіка вищої школи, зарубіжна література	+380966 472961	dv.diurba@knu.edu.ua	Очні конс. Пт 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пт 16.00-17.00 (Google meet)	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12

Некрасевич Т.В.	Ст. викладач, канд. пед. н.	Латинська мова, медична термінологія, класична філологія, педагогіка вищої школи	+38099 669 29 06	tv.nekrashevych@knmuedu.ua	Очні конс. Пн 14.00-15.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пн 13.00-14.00 (Google meet)	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Лебедь Ю. Ф.	Викладач.	Латинська мова та медична термінологія, класична філологія, зарубіжна література, українська мова та література, педагогіка вищої школи,	+380964 622581	yf.liebied@kmmu.edu.ua	очні консультації: пн. 15.00-16.00 (вул. Трінклера, 12) он-лайн консультації: 9.00-10.00 (Google meet)	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Перекрест М. І.	Викладач.	Латинська мова та медична термінологія, зарубіжна література, класична філологія, педагогіка вищої школи	+380964 823216	mi.perekrest@knmuedu.ua	Очні конс. Пн. 13.00-14.00 (вул. Трінклера, 12) Онлайн конс. Пн. 14.00-15.00.	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12
Харитоновна Н. В.	Викладач.	Класична філологія, медична та фармацевтична термінологія, педагогіка вищої школи	+380973 220650	nv.haritonova@knmuedu.ua	Очні конс. Пт. 11.00-12.00 (вул. Трінклера 12) Онлайн конс. Пн. 16.00-17.00	Кафедра латинської мови та медичної термінології, вул. Трінклера, 12

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Рецептура: історія, граматики та особливості виписування лікарських форм» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі ОПП) «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Вивчення дисципліни «Рецептура: історія, граматики та особливості виписування лікарських форм» базується на знанні рідної та іноземних мов. Тематику практичних аудиторних занять розкривають проблемні питання дисципліни відповідно до розділів елементарної граматики латинської мови, необхідної для розуміння побудови фармацевтичних термінів та виписування лікарських форм у рецепті.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правила рецептурного пропису та правила перекладу фармацевтичних термінів.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Рецептура: історія, граматики та особливості виписування лікарських форм» інтегрується в процесі вивчення з кафедрами фармакології, загальної хімії, іноземних мов в обсязі необхідному для розуміння та засвоєння термінів вищезгаданих дисциплін.

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння граматики латинської мови, знання основ побудови фармацевтичних термінів у латинській мові, набутих при вивченні ОК «Латинська мова та медична термінологія».

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фармакології та медичної рецептури.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння понять про основні лікарські форми та правила виписування рецептів.

1.2. Основними завданнями є вивчення відомостей про лікарські форми, речовини, засоби, препарати та правил оформлення латинської частини рецепта. Навчити здобувачів освіти виписувати в рецепті різні види лікарських форм (тверді, м'які, рідкі, газовані), а також правильно вживати у рецепті тривіальні назви лікарських засобів, назви кислот, оксидів, солей, складних ефірів.

1.3. Компетентності та результати навчання формуванню яких сприяє дисципліна.

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність застосовувати досягнуті знання, уміння, навички для виконання завдання будь-якого рівня складності у процесі професійної діяльності або навчання.

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим;
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 5. Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою;
- ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 14. Здатність до ведення медичної документації.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді;

ПРН 4. Проводити збір інформації про пацієнта

ПРН 17. Ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації;

ПРН 20. Здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі;

ПРН 21. Сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

- розвиток комунікативних навичок студентів;
- ввічливе ставлення один до одного та під час співпраці з іншими людьми;
- виховання почуття відповідальності перед керівником та іншими членами групи за конкретну роботу або результат;
- заохочення до безкорисливої праці в групах;
- розвиток командної роботи та співпраці.

Усі ці заходи стимулюють студентів до фокусування та організації самоконтролю.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		4-й	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента – 70	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) рівень	-	-
		Практичні	
		20 год	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		70 год	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

Учбовим планом не передбачено.

2.2.2 Семінарські заняття

Учбовим планом не передбачено.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Правила виписування рецепта: структура і його латинська частина.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
2	Дієслово (Verbum). Основні відомості про дієслово. Наказовий спосіб (Modus imperativus). Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану (Praesens indicativi activi et passivi). Дієслово sum, esse.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
3	Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану (Praesens conjunctivi activi et passivi). Дієслово fio, fieri.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
4	Латинська хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів, солей, радикалів, складних ефірів. Уживання в рецепті.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження;	усне опитування (індивідуальне і фронтальне)

			розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	е); письмове опитування ; тестовий контроль
5	Граматичні особливості вписування латинською мовою твердих лікарських форм.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	або метод усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування ; тестовий контроль
6	Специфіка вписування рідких лікарських форм.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	або метод усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування ; тестовий контроль
7	Граматичні особливості вписування м'яких лікарських форм.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	або метод усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування ; тестовий контроль
8	Сучасні лікарські форми. Нетрадиційні лікарські форми: пастилки, карамелі, спансули, кахети, перли та інш.	2	репродуктивний метод; частково-пошуковий, евристичний метод; дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	або метод усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування ; тестовий контроль
9	Назви рослин у ботанічній номенклатурі та фармацевтичній	2	репродуктивний метод;	усне опитування

	термінології: спільні риси та відмінності.		частково-пошуковий, або евристичний метод; метод дослідження; розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, гейміфікація (Quizlet!, Kahoot).	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
10	Залік	2	-	письмове опитування; тестовий контроль
	Усього годин	20		

2.2.4. Лабораторні заняття

Учбовим планом не передбачено.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Нормативно-правова база рецептури: офіційні документи, які регулюють виготовлення, дозування, зберігання та відпуск лікарських засобів.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
2	Історія виникнення та розвитку медичного рецепта: від античності до XX ст.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
3	Історія електронного рецепта.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
4	Історія створення лікарських форм.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація,	творчі завдання; індивідуал

			віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	ьні завдання; самоконтроль;
5	Історія аптекарської справи в Західній Європі й Україні.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
6	Дієслово (Verbum). Основні відомості про дієслово. Наказовий спосіб (Modus imperativus).	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
7	Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану (Praesens indicativi activi et passivi). Дієслово sum, esse.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
8	Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану (Praesens conjunctivi activi et passivi). Дієслово fio, fieri.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
9	Тренувальні вправи з перекладу дієслівних форм.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
10	Рецептурні скорочення: історія та сучасність.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання;

				самоконтроль;
11	Історія крилатих медичних висловів.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
12	Підготовка до підсумкової роботи.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
13	Практичні вправи з перекладу рецептів.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
14	Словотворчі елементи назв лікарських засобів.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
15	Структура латинської частини рецепта.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
16	Тренувальні вправи з виписування рецептів рецептурними скороченнями.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;

17	Латинська хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів. Уживання в рецепті.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
18	Латинська хімічна номенклатура. Назви солей, радикалів, складних ефірів. Уживання в рецепті.	4	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
19	Назви груп лікарських засобів за їхньою фармакологічною дією.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
20	Сучасні лікарські форми. Граматичні особливості вписування латинською мовою твердих лікарських форм.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
21	Тренувальні вправи з перекладу твердих лікарських форм у рецепті.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
22	Специфіка вписування рідких лікарських форм.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;

23	Тренувальні вправи з перекладу рідких лікарських форм у рецепті.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
24	Граматичні особливості вписування м'яких лікарських форм.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
25	Тренувальні вправи з перекладу м'яких лікарських форм.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
26	Нетрадиційні лікарські форми: пастилки, карамелі, спансули, кахети, перли та інші.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
27	Сучасні вирази з прийменниками. Сталі професійні медичні вирази.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
28	Назви рослин у ботанічній номенклатурі та фармацевтичній термінології: спільні риси та відмінності.	2	частково-пошуковий, репродуктивний, ілюстрація, демонстрація, презентація, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал.	творчі завдання; індивідуальні завдання; самоконтроль;
29	Тренувальні вправи з перекладу рецептів різних моделей.	2	-	-

	Усього годин	70		
--	---------------------	-----------	--	--

Методи навчання:

При викладанні матеріалу викладачі застосовують такі методи:

- метод бесіди;
- частково-пошуковий;
- віртуальний тьюторіал;
- інтерактивний;
- репродуктивний.

Крім того, застосовуються Інтернет-технології, технологія дистанційного навчання, наочні засоби навчання (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, робочі зошити та ін).

Методи контролю :

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» (Наказ ХНМУ №181 від 21.08.2021).

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Технологія оцінювання дисципліни
Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до заліку:

1. З чого складається словникова форма дієслова ?
2. Як визначається дієвідміна латинського дієслова ?
3. Як визначається основа латинського дієслова?
4. Назвіть граматичні категорії дієслова.
5. Як утворюється наказовий спосіб дієслова?
6. Як утворюється теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану
7. Як утворюється теперішній час умовного способу активного і пасивного стану?
8. Як записуються рецептурні скорочення?
9. Яке закінчення мають дієслова в неозначеній формі?
10. Які дієслова належать до I дієвідмини? до II? до III? до IV дієвідмини?
11. Як утворюються форми наказового способу однини? множини?

3.3. Контрольні питання

1. Нормативно-правова база рецептури: офіційні документи, які регулюють виготовлення, дозування, зберігання та відпуск лікарських засобів.
2. Історія виникнення та розвитку медичного рецепта: від античності до XX ст.
3. Історія електронного рецепта.
4. Історія створення лікарських форм.
5. Історія аптекарської справи в Західній Європі та Україні.
6. Дієслово (Verbum). Основні відомості про дієслово. Наказовий спосіб (Modus imperativus).
7. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану (Praesens indicativi activi et passivi). Дієслово sum, esse.

8. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану (Praesens conjunctivi activi et passivi). Дієслово *fiō, fieri*.
9. Рецептурні скорочення: історія та сучасність.
10. Історія крилатих медичних висловів.
11. Правила виписування рецепта: структура і його латинська частина.
12. Словотворчі елементи назв лікарських засобів.
13. Латинська хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, оксидів. Уживання в рецепті.
14. Латинська хімічна номенклатура. Назви солей, радикалів, складних ефірів. Уживання в рецепті.
15. Назви груп лікарських засобів за їхньою фармакологічною дією.
16. Сучасні лікарські форми. Граматичні особливості виписування латинською мовою твердих лікарських форм.
17. Специфіка виписування рідких лікарських форм.
18. Граматичні особливості виписування м'яких лікарських форм.
19. Нетрадиційні лікарські форми: пастилки, карамелі, спансули, кахети, перли та інш.
20. Сучасні вирази з прийменниками. Сталі професійні медичні вирази.
21. Назви рослин у ботанічній номенклатурі та фармацевтичній термінології.

3.4. Індивідуальні завдання

Бали	Вид роботи
10	Призові місця на Міжнародних конференціях
9	Очна участь у Міжнародній науковій конференції.
7-8	Публікація наукової статті.
6	Призові місця на наукових конкурсах, конференціях
5	1) Участь із доповіддю на кафедральній конференції; 2) Публікація тез доповіді.
4	Призові місця на кафедральному конкурсі з латинської мови.
3	Стендова доповідь.
2	Наочне обладнання (таблиці, схеми, плакати).
1	Реферат.

3.6. Правила оскарження оцінки

Студент/-ка має право оскаржити свою оцінку, звернувшись до свого викладача або завідувача кафедри.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Опанування дисципліни вимагає підготовки до практичних занять; опрацювання матеріалу за опорним конспектом; роботу з допоміжною літературою; пошукову та аналітичну роботу зі словником.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно з графіком на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні, слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Методика викладання дисципліни передбачає активне залучення персональних гаджетів у процес навчання (використання ігрових методів (Quizlet, Kahoot!) та елементів дистанційного навчання у системі Moodle).

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами

Відповідно до Статті 19, 20 Закону України «Про освіту» та Наказу ХНМУ від 22.06.2018 №203 «Про затвердження Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (приміщеннях) ХНМУ» у ХНМУ створені сприятливі умови для інклюзивної освіти (див.

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)

Особа з особливими освітніми потребами або староста групи на прохання здобувача вищої освіти може до початку занять попередити викладача та спільно розробити оптимальну стратегію щодо процесу навчання. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Інформація про зміни у силабусі протягом опанування дисципліни доноситься викладачем до учасників навчального процесу, а також відповідні зміни відображаються в електронних варіантах силабусів, розміщених на сайті ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра латинської мови та медичної термінології підтримує нульову толерантність до плагіату. У дотриманні академічної доброчесності кафедра керується Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (див. http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf) Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Дерев'янченко Н.В., Литовська О.В. Латинська мова та медична термінологія : навчальний посібник (для студентів вищих медичних навчальних закладів). Харків : ХНМУ, 2017. 172 с.

2. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л. Ю. Смольська, П. А. Содомора, Д. Г. Шега та ін.; за ред. Л. Ю. Смольської. 3-є вид., перероб. і допов. К.: ВСВ «Медицина», 2016. 472 с.
3. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології: національний підручник / за ред. Л.Ю. Смольської. Київ.: ВСВ «Медицина», 2016. 351 с.
4. Stedman's Medical Dictionary for the Health Professions and Nursing, 26th edition, USA, 1995. 2030p.

Допоміжна:

1. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології / О. М. Беляєва, І. М. Сологор. Київ: ВСВ «Медицина», 2011. 256 с.
2. Світлична Є. І., Толоч І.О. Латинська мова. Підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
3. Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник: У 4 т. / Укладачі : Л. І. Петрух, І. М. Головка. К. : ВСВ «Медицина», 2012. 2792 с.
4. Stedman's Medical Dictionary for the Health Professions and Nursing. Stedman's; 7th edition. 2011. 2439 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
2. Акаунт кафедри латинської мови та медичної термінології у додатку Quizlet:
<https://quizlet.com/latinamed>

8. ІНШЕ

Посилання на сторінку кафедри:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=155%3A2011-05-16-08-54-13&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk

Завідувач кафедри латинської мови
та медичної термінології,
канд. філол. наук

доц. Дерев'янченко Н. В.